

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égés évre	260 K
Félévre	130 K
Hogydóvra	60 K
Egy hóra	30 K

Egyes szám ára 20 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilteva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELELVEL.

Veliki Beckserek, 1920.

XLIX. évfolyam, 49. szám.

Kedd, március 2.

„A nemzet győzelmé”-nek

mondja a „Times”, hogy *Asquith* győzelmesen került ki Paisley-ban a pótválasztásból. Nagy szótöbbséggel a volt angol premiert választotta meg ez a kis angol városka képviselőjének egy munkáspárti és egy koalíciós kormányjelölttel szemben. Ez a választás jelentőségében messze felülemelkedik egy egyszerű angol képviselőválasztás méretein, mert — könnyen meglehet — nemcsak az angol belpolitikában, hanem világpolitikai kihatásában is nagy irányváltást hozhat. Az angol sajtóban olyan hangok is jelentkeznek, hogy *Lloyd George* koalíciós kormánya már csak a múlté. Ezzel végleg letűnne Angliában a kíméletlenség politikája, véget érne az a politika, amely a britt birodalomban 1916-ban *Asquith* távozásával és *Lloyd George* uralomra jutásával kezdődött, de amely a legutóbbi időben — gondoljunk csak lord *Curzon* alsóházi beszédére és a revízió mind hevesebb követelésére — alapjaiban már megingott.

Asquith személye ma Angliában oly politikai programot jelent, amelynek igen nagy tábora van. *Asquith* állandóan annak a nézetnek volt híve, hogy jobb egy előnyös béke, mint a háborút elhuzni a végtelenségig. De ezzel az állásponttal *Asquith* 1916-ban megbukott. Azóta már belátták Angliában, hogy *Asquith*-nak volt igaza, mert az entente győzelmé tulajdonképpen nagy vereség gazdasági téren.

Páratlan izgalommal készülődött a paisley-i pótválasztásra egész Anglia, mert *Asquith*-ról az egész angol közvélemény elismeri, hogy oly nagytudású és tapasztalt, higgadt gondolkodású politikus, akire feltétlenül szükség van a mai nagy és döntő világproblema megoldása során. Az angol lapok véleménye szerint ő az egyetlen politikus, aki szembeszállhatna *Lloyd George* és a francia revanche-politika szélsőségeivel.

Asquith, aki most az angol parlamentben az ellenzék élére kerül, tényleg nagy veszedelmet jelent *Lloyd George* kormányára, amelynek népszerűsége az orosz kérdésben vallott álláspontja miatt is erősen hanyatlik. Ha *Lloyd George* kénytelen lenne távozni a kormányelnöki székből, ennek kiszámíthatlan következménye volna Európa külpolitikájában. *Clemenceau* után egy *Lloyd George* bukás. Ez erősen kétségessé tenné a legfőképpen kettőjük által felépített békeszerződések igaz értékét.

Asquith győzelmé.

Megrendült Lloyd George kormányának helyzete.

Bécs, febr. 29. A bécsi lapok londoni jelentése szerint *Asquith* győzelmesen került ki Paisleyben a pótválasztástól. Összesen 14.595 szavazatot kapott, míg a munkáspárt jelöltje, *Biggar*, 11 840, *Mac Kean* unionista koalíciós jelölt pedig 8278 szavazatot.

Amsterdam, febr. 29. A *Telegraf* jeleni Londonból: *Asquith* képviselővé választásának estéjén Paisleyben a liberális klubban beszédet mondott, amelynek során

kijelentette, hogy megválasztása a liberális győzelmét jelenti a szocializmus fölött. A *Times* „*A nemzet győzelmé*” című vezércikkben azt írja, hogy *Asquith* megválasztásában mindenki a nemzet érzelmeinek a koalícióval szemben való megnyilatkozását látja.

Berlin, febr. 29. Hágából jelentik, hogy Londonból odaérkezett hírek szerint *Lloyd George* állása komolyan megrendült.

Ma ült össze Beogradban a parlament.

Beograd, febr. 29. (J. S. I.) A „*Tribuna*” jelenti, hogy a parlament március 1-én ült össze, távirat útján elküldték a meghívást az összes képviselőnek.

A kormány és az ellenzék szándéka

Beograd, febr. 29. Az „*Epocha*” írja: A mostani kormány partjai körében azt hiszik, hogy a parlamentnek mai, első ülésében a kormány napirendre tűzi az adriai kérdést és általában a külügyi helyzetet. Ez alkalommal oda fog hatni, hogy bizalmat szavazzanak neki. Kormánykörökben azt hiszik, hogy ily módon kényszeríteni fogják az ellenzék képviselőit, hogy eljőjenek az ülésre és így lehetővé teszik az új kormánynak a határozatképességét. Mint értesülünk a következő üléseken napirendre kerülne a választási törvény, a békeszerződés verifikációja és a nemzeti bankról szóló törvényjavaslat. Ellenzéki körökben úgy mondják, hogy ők tisztában vannak a kormány tendenciájával és nem engedik magukat rászedni. Ugy értesülünk, hogy az ellenzék semmiféle feltétel mellett nem vesz részt az üléseken, csakis egy-két képviselő lesz jelen az ellenzékben minden ülésen, hogy meglehessen állapítani, meg van-e a megfelelő létszám a határozatképességhez? Ha ez így lesz, úgy biztosan számítanak arra, hogy a kormány nem lesz határozatképes és így az adott mandátuma alapján 3-4 ülés után kénytelen lesz levonni a konzekvenciát és le fog mondani.

Nem ismerik el a szovjetet?

Páris, febr. 29. A „*New-York Herald*” azon híre, mely szerint Anglia, Olaszország és Japán elhatározták, hogy elismerik a szovjet kormányt, nem fedi a valóságot.

Wilson választ átadták Lloyd Georgenek.

Páris, február 29. (J. S. I.) Egy londoni távirat megerősíti azt a hírt, hogy *Wilson* választ e hó 25-én este átadták *Lloyd Georgenek* és *Millerandnak*. *Wilson* elnök kijelenti, hogy ahhoz a javaslat-hoz tartja magát, amelyet december havában átadtak *Seialoja* miniszternek Londonban. Elvileg nincs kifogása *Wilsonnak* az ellen, hogy új tárgyalásokat kezdjenek.

146 volt osztrák-magyar tiszt kiadatását követelik.

Zagreb, febr. 29. (J. S. I.) A „*Jutarnji List*” jelenti Zagrebből, hogy a „*Slovenski Narod*” azt a hírt közli, hogy kormányunk 146 volt osztrák-magyar tisztnek kiadatását követeli, akik háború alatt vétkesek a nemzetközi jog ellen és barbár módon hántak a jugoszláv legénységgel, amely hozzájuk volt beosztva. Most napfényre került, hogy ezeknek legelőbbje a jugoszláv hadseregben szolgáltak.

A „*Slovenski Narod*” követeli, hogy ezen tisztek neveit hozzák nyilvánosságra és hogy a nép előtt semmit sem hallgasanak el.

Népgyűlés Pécsen a budapesti politikai gyilkosság miatt.

Pécs, febr. 29. (J. S. I.) Pécsen nagy tüntetéseket tartottak a munkások a Magyarországon elkövetett politikai gyilkosság miatt. A népgyűlésen, amelyen 20.000 munkás vett részt, egyhangúlag elhatározták, hogy *Horthy* hadseregét nem bocsájtják be semmiesetre sem *Baranyába*. A népgyűlést a legnagyobb rendben tartották meg.

Bizottság megy az orosz helyzetet megvizsgálni.

A békeértekezlet határozata. — Az angol sajtó élesen támadja Lloyd Georget.

Páris, február 29. A békeértekezlet az Oroszországgal szemben követendő politikája tekintetében a következő határozatot hozta:

A szövetséges kormányok a következő megállapodásokban egyeztek meg: Ha a Szovjet Oroszország körül alakult országok, melyeknek függetlenségét és autonómiáját elismerték, lépést tennének a szövetségeseknél és kérdést intéznének a szövetségesekhez arra nézve, hogy milyen magatartást tanúsítsanak Szovjet-Oroszország irányában, úgy a szövetséges államok azt válaszolnák, hogy ők vállalják a felelősséget azért a tanácsukért, hogy ezek az országok a háborút folytassák. A szövetséges hatalmak nem léphetnek diplomáciai viszonyba a szovjet-kormányal azoknál a tapasztalatoknál fogva, amelyeket a múltban tettek, mindaddig, amíg nem győződtek meg arról, hogy a bolsevisták rémtettei véget értek és amíg a moszkvai kormány nem nyilatkozik késznek arra, hogy módszerét és diplomáciai magatartását összhangba hozza a többi civilizált kormány módszerével. A svájci és a brit kormány kényszerülve volt, hogy kiutasítsa országa területéről a szovjet-kormány képviselőjét, mivel visszaéltek privilégiumukkal. A szövetségesek azonfelül egyetértenek abban, hogy feltétlenül óhajtandó, hogy

hiteles és pártatlan tájékoztatást nyerjenek arról a helyzetről, amely ma Oroszországban fennáll és éppen ezért elégtétellel vették a nemzetközi békeirodának, a nemzetek szövetsége egyik integráns részének javaslatát, hogy bizottságot küldjenek ki, amely Oroszországban a tényleges helyzetet megvizsgálja. Mindazonáltal abban a nézetben vannak, hogy ez a vizsgálat nagyobb autoritás mellett történhetik és nagyobb reményt nyújthat a sikerre, ha ezt maga a nemzetek szövetsége irányítja. Éppen ezért a békeértekezlet a nemzetek szövetségéhez ilyen értelmű felhívást intéz.

Bécs, febr. 29. A „Neue Freie Presse”-nek jelentik Berlinből: Az angol sajtó nagyon elégedetlen a miniszterelnökök tanácsának azzal a határozatával, hogy Szovjet-Oroszországgal megkezdje az összeköttetést. A Daily Mail, Daily Chronicle és Daily Express egybehangzón kijelentik, hogy a legfelsőbb tanács döntése nem őszinte és hogy a tanács csak félmunkát végzett vele. A Times azt mondja, hogy Lloyd George ravasz intrikája folytán egész Európát a bolsevizmus karjaiba kergetik. A Morning Post azt írja, hogy a legfelsőbb tanácsban képmutatók ülnek, most azonban ki kell mondani végre, hogy Lloyd George elvesztette a játékot.

HIREK.

Eljegyzés. Klótel Amáliát eljegyezte Schneider Ferenc lázárföldi jegyző.

Kamarai értekezlet. Felkértek a t. c. kamarai tagok, hogy a március 1-én este 6 órakor megtartandó kamarai konferencián megjelenni sziveskedjenek. Jovánovics, a kamara elnöke.

A hamis bélyegzésű ezresek. A szuboticeai „Bácsmezei Napló” írja szombati számában: Ma az a hír terjedt el, hogy a pénzügyi kormány egy rendelete érkezett volna meg, mely szerint a hamis bélyegzésű ezresek közül azokat, amelyeknek számszáma 1326 alatt van, husz százalék levonásával váltásba. A hír az ezresek izgatott tulajdonosai körében nagy örömet keltett s siettek is a bankhoz menteni a menthetőt s legalább az 1326-ik sorszám alatt lévő ezresek bevéltani. Ez a rendelkezés azonban még eddig nem érkezett meg. Hivatalos ügyben Beogradban járt közigazgatási tisztviselők azonban ott azt az információt kapták, hogy az ezresek becserélése legalább is ilyen alapon meg fog történni.

Országos vásár Beeskereken. A múlt héten zajlott le Beeskereken a három napos országos vásár. Pénteken és szombaton állatvásár, vasárnap pedig kirakodó vásár volt. Az állatvásáron különösen lovakban volt nagy a felhajtás. Jó lovakban nem volt hiány, így szokatlan mennyiségben kerültek felhajtásra fajlovak. Két angol telivér kanca állítólag százezer koronáért cserélt gazdát, két amerikai trapper ötvenezer koronáért kelt el, egy lipiczai mén pedig harmincezer koronáért. Általában az árak horribilis magasak voltak, a kereslet oly óriási volt, hogy vásár közben emelkedett a lovak ára. A kereslet nagyobb volt, mint a kínálat. Egy teljesen vak lóért például nyolcezer koronát adtak. Különösen sok vidéki vásárlót láttunk idebent. Vidéki kereskedők minden összeget megadtak lovakért. A pénzhiány az oka annak, hogy az emberek szabadulni igyekeznek pénzüktől és áruba fektetik az ezreiket. Itt jut eszünkbe, hogy az ezresek csak garancia mellett fogadta el, aki elfogadta. A személyes ismerősök azonban pénz nélkül csináltak üzletet, t. i. csak a becserélés után fizetik ki a kialakított összeget. Érdekes az is, hogy az új korona-dinár bankjegyek iránt még bizalmatlan a falusi közönség, aminek oka, hogy faluhelyeken még nem történt meg a becserélés.

Marhában mérsékelt volt a kereslet. Egy jól tejlő tehénért tízezer koronát is fizettek. Sertés meglehetősen mennyiségben került piacra. Dacára a maximális áraknak, a sertés drágán kelt el. Egy 7 hónapos süldőért 1400 koronát is adtak.

A vásár második napja már nagyon kevés látogatót volt, amit az esőnek tulajdonítanak. A kirakodó vásár sem mondható valami sikerültnek, mert a hirtelen újra beállott hideg elvette a kedvét a látogatóknak vásárolni.

A melencei gyilkosság. Még semmi nyoma sincs Gagity Boskó melencei téglagyáros gyilkosának, Mihályev Drágának. Ugylátszik a gyilkosnak sikerült egérutat nyernie és a melencei csendőrség most bottal ütheti a nyomát. Gagity Boskó holttestét szombaton délután 3 órakor boncolták fel a vármegyei közkörház halottaskamrájában. A boncolást Fialovszky Béla dr. és Magyar Károly dr. orvosok végezték. Vojvodics Iván dr. vizsgálóbíró és Maszalis Ferenc dr. ügyész helyettes jelenlétében. A boncoláson megállapították, hogy Gagity halálát agyvérzés okozta. Koponyája nagyon vékony volt és így a bádögveder, amellyel a gyilkos Gagity jobbhalántékára sújtott, könnyen halálát okozta. Boncolás után Gagity Boskó holttestét koporsóba tették és édesanyja elszállította Óbecsére, ahol nagy részvét mellett temették el.

LEGUJABB

A veliki becskereki jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Páris, febr. 29. Az angol politikusok nagy erőt fejtenek ki, hogy Jugoszlávia és Olaszország között az adriai kérdés ügyében közvetlen megegyezés jöjjön létre.

Páris, febr. 29. Poincare vállalta a megbízást, hogy a *Revue des deux mondes* lapnak politikai rovatát vezesse.

London, febr. 29. A hadbírósg Bartou Robertet a *szinfoni* parlament tagját életfogytiglani fegyházra ítélte.

Beograd, febr. 29. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a korona-dinár pénznemekért fogadják el az olyan korona értékeket is, amelyek két vagy több bélyeg van ráragasztva, ha azok együttes értéke megfelel az illető bankjegy értékének.

Beograd, febr. 29. Czernovits Márkót, a madridi követség titkárát kinevezték Odesszába II. osztályú konzulá.

London, febr. 29. Dr. Trumbits Antal külügyminiszterünk Londonba érkezett.

Spalató, febr. 29. Rudan Péter lelkész, valamint négy tekintélyes jugoszláv polgárt az olaszok Sebenicóban fogságba vetettek. Végigkísérték őket a legélénkebb utcákon. Az esemény a szláv lakosság körében nagy felháborodást idézett elő és ellene tiltakoztak. Az elfogottakat vasraverve fogják a zárai hadbírósghoz átkísérni.

Lengyelország elfogadta Szovjet-Oroszország ajánlatát.

A lengyel szociálisták követelése.

Páris, febr. 29. A lengyel államtanács elfogadta az orosz-szovjet kormány békeajánlatait.

Varsó, február 29. A lengyelországi, litvániai és fehérországi szervezett szociálisták kongresszusa egyhangú rezolúciót hozott, hogy a béke a következő alapokon létesüljön: 1. Az összes népek függetlenségének elismerése. 2. A határok megállapítása az egyes államok között oly módon, hogy minden nemzet szabadon rendelkezik saját sorsával. 3. Közös garanciák, hogy az egyes államok nem fognak beavatkozni más államok belügyeibe.

A verseczi izraelita négyeletnek jótékony-cólu mulatsága mint minden évben, ugy most is a legfényesebb keretek között, a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében zajlott le. Gazdag terhűktől szinte roskadozó buffetasztalok, pompás cigányzene és minden ami csak szem, száj és fül ingere, már eleve biztosították az est pazar sikerét. Wolfner Vilmos elnököt, Glückmann Dávidné négyeleti elnököt és a választmány valamennyi nőtagját odaadó buzgó fáradozásukért a legteljesebb elismerés és köszönet illeti meg, mert lehetővé tették, hogy a zsufolásig megtelt bálterem közönsége, — mely a helybeli és környéki intelligencia legjavából válogatódott össze — egy jól átmutatott éjszaka lelkesen forró hangulatával térhessen a késő hajnali órákban nyugovóra.

Tragikus halál. Tragikus módon hunyt el Basahid közég érdemes tanítója: *Humai Antal* néhány nappal ezelőtt spanyolnáthában megbetegedett. Az orvos injekciót adott neki, Humai az injekció után 2 órával borzasztó kínok között kiszívódott. Ugy látszik vérmérgezést kapott a szerencsétlen ember, akit a múlt héten pénteken temettek el óriási részvét mellett. Hat gyermek gyászolja a hirtelen elhunyt fiatal tanítót.

Harmas kivégzés Suboticán. Suboticán, mint ottani tudósítónk írja, a statáriális bíróság golyó általi halálra ítélte *Dimovics Lázár* 38, *Márkózi Vince* 39 és *Sárkózi István* 66 éves bácskai cigányokat, akik 1919 december 31-én éjjel a bácsalmási szőlőkben betörték *Patroskai Kálmán*hoz, akitől 67.000 korona értékben minden elemelhető elvittek, a házbelieket súlyosan bántalmazták. A haláraitéteknek a bíróság nem adott kegyelmet és így még aznap mind a hármat kivégezték a bajai-uti temető árkában.

Előre kerül egy távirat az újvilágba? *Eckstein Samu* becskerek lakos a napokban Beogradban járt, ahonnan egy 35 szavas táviratot küldött egyik rokonának Kanadának *Mirapolis* nevű városába. A táviratot annak rendje és módja szerint felvették. A díja 85 dinár, azaz 340 korona. Kicsit drága mulatság tehát az újvilággal távirati összeköttetésben állni. *Eckstein* egyik Szibériában lévő hadifogoly rokonát akarja hazahozatni az Egyesült Államokban tartozkodó rokona útján.

A felsőaradii mérgezés. *Kalkarik János* felsőaradi földműves hőitéstét a múlt héten exhumálták a felsőaradii temetőben. *Kalkarikot*, mint megírjuk, állítólag méreggel tették el láb alól. Az exhumálás után meggyújtették a boncolást is, amely azonban nem tudta megállapítani, milyen méreg okozta az Amerikából hazatért ember halálát. A beleket éppen ezért elküldik Zagrebba, ahol a vegyészeti laboratóriumban fogják megállapítani, méregtől halt-e meg *Kalkarik János* vagy sem?

A fogadás. Két német statisztikus régóta kedvet lel abban, hogy egymással memória dolgában versenyezzenek. Nagyszerű emlékezőtehetsége van mind a kettőnek és a versenyben hol az egyik marad a győztes, hol a másik. A minap azonban az egyik azzal állt elő, hogy abban elvégre semmi nagy dolog nincs, ha a maguk szakmájában kitűnő memóriával rendelkeznek és számsorokat citálnak fejből. Ezért egy új fogadást ajánlott négy üveg finom borba, amit az kapjon meg közülük, aki a gótai almanach báró-kötetének első 15 oldalát jobban fölmondja tízennégy nap múlva, mint a másik. A terminus lejárt és a jeles professzor briliáns készséggel mondta el a 15 oldalt, nevekket, születésnapokkal és minden egyéb dátummal együtt. Még tévedésből sem hagyott ki egyet sem és az ámuló hallgatóság zajos tapsal tüntetett csodás talentuma mellett. Amikor a tetszés vihára elült, a kitűnő statisztikus dicsőségtől ragyogó arccal szólította föl társát, hogy fogjon hozzá a lecke fölmondásához. Ez azonban helyett odatette a négypecsés butéját az asztal közepére és mosolyogva mondta:

— Ennyire bolond még sem vagyok. Itt a bor!

Megtalálták *Ferenc császár* tábornagyi pálcáját. Bécsből jelentik: *Ferenc császár*nak és *Lotharingia hercegének* tábornagyi pálcáit, amelyeket január 23-án a művészettörténeli múzeumból elloptak, az egyik szolga megtalálta a fűtőpincében, nem messze attól a helyiségtől, ahonnan annak idején a marsalbotokat, valamint több Athos-keresztről nyolcvanhat gemmát elloptak. A marsalbotokról hiányzanak az aranyfogantyúk és a gyémántok.

Az élet filmje. *Röder Hulda* berlini színésznő nemrégiben lopás miatt a bíróság elé került. *Röder* ugyanis, hogy hivatásának jobban megfelelhessen, a berlini *Tattersall*-ban lovaglórakát vett és egy ilyen alkalommal az intézet ruhárában egy nyitott fiókot talált, amelyből értékes briliáns fülbevalók kacsintgáltak felé. A színésznő nem tudott ellentálni a kísértésnek és ellopta az ékszereket, amelyek mintegy huszonegyezer márkát értek. A bíróság előtt azzal védekezett, hogy hivatásánál fogva annyira beleléte már magát a film-szerepbe, hogy a vére hajította abba, hogy egyszer már a való életben is megtapasztalja ennek következményeit. A törvényszéki orvosi szakértő öröklötten terheltnek mondotta a színésznőt és ennek köszönhetően *Röder Hulda*, hogy a bíróság mindössze csak két heti fogságra ítélte.

Friss teavaj kapható Tomasevác utca 26.

Az amerikai háztartás a háború után.

Az amerikai háztartás a háború után. Az amerikai háztartás a háború után mindig meglepik azzal a stereotip figyelmeztetéssel, hogy ne gondolják, mintha Newyork volna a tulajdonképeni Amerika. Newyork csak — így mondják — világváros, épen olyan, mint London, vagy Páris és a tipikus amerikai egészen másutt kell keresni. Csodálatos azonban, hogy egyáltalán nincsenek egy véleményen abban a tekintetben, hogy ez a tipikus amerikai az ő jellemző amerikai viszonyaiban és jövedelmében, — mert jólét nélkül egyetlen jankee sem tudja elképzelni országát, — hol található meg? Ez egyének szerint változik. Az egyik a távoli keleten keresi őket: ezek a romantikusok, a másik a középső nyugaton, a harmadik, a szentimentálisak, délen és az ujangol arisztokraták Bostont tartják kizárólag amerikának. A *New York Times* Chicago mellett döntött és kiküldte egyik legügyesebb riportert az ottani viszonyok tanulmányozására.

Mielőtt a két chicagói problémára rátérnék — írja többek között a riportér — a vörös és fekete problémára, amelyek nem mindenben ideális természetűek, közölnöm kell néhány számadatot, melyek világosan mutatják, mire költik Amerikában az emberek most a pénzüket és egyes cikkekért mennyivel többet kell fizetniük, mint azelőtt. Az adatok a rendes havi kereskedelmi kimutatásokból valók. Itt van például *Sears, Roebuck & Co.* hatalmas felhőkarcoló-áruháza, amely a megrendeléseket leginkább levélben kapja az Egyesült-Államok minden részéből a mindenféle küldözgetett árjegyzékei alapján. Az ilyen számadatok nyújtják a legjobb bepillantást az üzlet menetébe és a laikusok számára kényelmesebben leolvasható barometere ez a tulajdonos anyagi jólétének, mint kötetekre menő statisztika.

Mindenekelőtt nézzük meg *Sears* és *Roebuck* üzletét a maga egészében. A cég a múlt év októberében 2,932 625 megbízást teljesített és ennek a hónapnak összeforgalma 33,536,448 dollár volt. A megrendelt árucikkek átlagos értéke 12.43 dollár volt. Ezzel szemben 1914 októberében mindössze 1,449 548 rendelése volt a cégnek 10,768,704 dollár havi összeforgalommal, ami mellett a vásárolt cikkek átlagos értéke 7.20 dollár volt. Azon a napon, amelyen én a cég irodájában ezeket az adatokat megtekintettem, 226,200 levél érkezett oda és ezek közül több mint 150,000 megrendelőlevél volt. Mindezek a levelek megszámlálhatatlan mennyiségű pneumatikus csöveken át a csomagoló osztályba kerülnek, úgy, hogy az áruk huszonegy órára belül már uton vannak a megrendelőhöz.

Azokból a számokból, amelyek a lakberendezési cikkek milliós vásárlására vonatkoznak, rálehet jönni arra, milyen sok új lakást butoroznak be és mennyit

tesznek lakályosabbá. Nagy a kereslet ágyak, bölcök és gyermekkoosik iránt, annyira, hogy 1918 októberében csupán ezekben a cikkekben 382,266 dollárnyi forgalmat csináltak, de ez a szám a múlt év októberében már 1,149,229 dollárra emelkedett, ami 200 százalékos emelkedésnek felel meg. De az egyéni vagy a családi élet egyéb szükségleti cikkei után is emelkedett kereslet mutatkozott. Az emelkedések számaránya a következő: a konyhafelszerelések 71%, hangszerek 179%, ruhaneműek 90%, grammofonok 236%, zongorák 198%, fehérneműek 54%, cipők 31%, selyem- és gyapjuszövetek 23%. Dr. *Garfield* becslésével összefüggésben, aki szerint az élet költségei az utolsó öt év alatt 79%-kal emelkedtek, különös fontosságuk az alább következő számok, amelyek az említett cég detailárait tüntetik fel. Eszerint az 1914 októberével szemben 1919 októberéig a varrógépek 78, gyapjuszövetek 109, gyógyszerárak 59, konyhafelszerelések 75, butorok, 74, cipők 107, férfi- és gyermekruhák 104, női ruhák 130, grammofonok 68, játékarúk 110, selyem és gyapju 88, ezüsttárgyak 105 és ékszerek 80 százalékkal drágultak.

Mindezekből az adatokból, amelyek az egész országra vonatkoznak, kitűnik, hogy sokkal nagyobb mértékben emelkedett a szükségleti cikkek vásárlása, mint a luxuscikkek iránti kereslet. Egyes ipari központokban, mint amilyen Detroit, a lakosság mindenesetre luxuséletet él. Ott mindenki szabadulni akar a pénztől és még a szabadságkölcson-papirosát is eladja, hogy a vételárból a következő pillanatban már selyeminget, ékszer vagy sealskint vegyen. Ugylátszik, a gyárvarosokban a selyem a legkedveltebb anyag az ingek előállításához. Ezekben a városokban minden munkás selyeminget visel...

Elköltözés miatt 409

sürgösen eladó és azonnal átvehető

Veliki Beeskerek város közvetlen szomszédságában

20 hold szántóföld

lakóház, istálló, melléképület és vetéssel... Tehénészetre kiválóan alkalmas. ....

Menyhárth Károly Vel. Beeskerek, Nádor-u.

A városi villammű nagyobb mennyiségű

bádog-kannákat

(15 kilogr. ürtartalommal)

fog március hó 9-én, kedden árverés alá bocsátani. Az árverezni óhajtok jelzett napon 3 órakor jelenjenek meg a villammű telepén (Aradaczi-utca végén). 403

Karbid nagyban legolcsóbb napiárban.

Nagy választék karbidlámpákban. • Nagy-mennyiségű la karbidégő olcsón kapható. • Cink és horgonyzott vaslemez raktáron. • Patkószőgek kg-ja 25 koronaért. • Műszaki cikkek, tömitések és szerszámok. 341

Fischer Testvérek Ujvidék, II., Rákóczi Ferenc-ut 15

A Páris-szálló plncéjében lehet csak jól és olcsón étkezni,

amiről bárki személyes meggyőződést szerezhet, ha fizet egy reggeli, ebéd és vacsoráért **24 koronát.**
Szíves pártfogást kér **Hollósy József.**

Eladó

három szoba butor (hálószoba, ebédlő és vendégágy) teljes berendezéssel, mintszőnyegek, függönyök, tyillimek, képek, falórák, ágyneműk, evőeszköz, porcellán, üvegnemű, konyhaholmi és egyéb apróságai
Hadzsics Lázár-utca 2992. sz. alatt.

Rüht és viszketéget

172 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitünően bevált

SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban Nagybecskerek, Gabona-tér.

ÉRTESÍTÉS. Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Obilityeva (Zápolya) utca és Ohala Princeze Jelne (Gizella-párt) sarkán, a volt Karássonyi-féle házban **lakatosműhelyt nyitottam,**

ahol minden a szakmába vágó munkát gyorsan és pontosan készítek. Kérve a t. közönség szíves pártfogását, maradok teljes tisztelettel **Dalinyák Mihály** lakatos-mester.

Tükrök, linoleum-szőnyeg, réz-ágy, csillárok, nőiíróasztal stb. eladó.

Megtékinthető: Vojvode Putnika (Alkotmány) utca 7. sz., csakis d. u. 2¹/₂—4 óráig. 398

Erdős Emil gabonakereskedő vetőmagkereskedése Nagyikindán

Bánáti elsőrendű kerti és gazdasági magvak, Mauthner' rendszerű eladása.

Kizárólag elsőrangú gazdaságok vetőmag ajánlatait kérem. — — — — 390

Cukrászsegéd

azonnali belépésre kondlejt keres.

Ajánlatok: Singer E. papirkereskedő Verseez, Nagyajtai Imre címre küldendők. 406

Egy fiatal leány, mint

házvezetőnő,

házikisasszony vagy gyermekek mellé alkalmazást keres.

Cím a kiadóhivatalban. 405

Keresek 3—4 HP.

gőzgépet

kazánnal együtt felszerelve és 3—4 HP.

lakomobilt.

407

Ajánlatokat a kiadóba kérünk „Gőzgép” jelleg alatt.

Malomvétel.

Jugoszláv bankkonzorcium keres megvételre a Bánátban vagy a Bácskában lehetőleg víziút mellett fekvő modernül berendezett **gőzmalmot** 5 vagonig terjedő őrlőképességgel. Ajánlatok „Malomvétel” jelige alatt a kiadóba küldendők. 388

Cirokseprő-kötés

felébe kiadatik.

379

Cím a kiadóhivatalban.

Prima, tiszta lenolajból készült

firnisz (kence)

kapható csak viszontelárusítók részére a Vegyiparnál Nagybecskereken.

Egyedárusító:

Kurländer Imre cég Nagybecskerek

Ügynökök megfelelő jutalékban részesülnek!